

Bistand og midlertidig administrasjon av organisasjonsledd

§ 12 - 1 Bistand og midlertidig administrasjon av organisasjonsledd

Organisasjonsledd kan anmode overordnet organisasjonsledd om særlig bistand til å ivareta rettigheter og plikter.

Når det foreligger særlige grunner eller det er nødvendig å rette opp uønskede forhold, kan overordnet organisasjonsledd helt eller delvis overta midlertidig administrasjonen av underordnede organisasjonsledds rettigheter og plikter jfr §1-3.

Beslutning om å igangsette bistandstiltak, eller sette et underliggende organisasjonsledd under midlertidig administrasjon kan behandles og avgjøres av nærmeste overordnede organisasjonsledd uten forutgående samtykke fra sentralstyret. Før beslutningen iverksettes skal sentralstyret underrettes om vedtaket.

Sentralstyret kan også gi pålegg om at det skal settes inn bistandstiltak i et organisasjonsledd, eller at organisasjonsledd settes under administrasjon. #

§ 12 - 2 Granskning

Sentralstyret, eller regionstyret med sentralstyrets samtykke, kan i særlige tilfelle iverksette granskning av underliggende organisasjonsledds regnskap og virksomhet. Organisasjonsleddets styre og eventuelle ansatte plikter i så tilfelle å medvirke til effektiv gjennomføring av granskningen.

Sanksjoner

§ 13 - 1 Utelukkelse av medlemmer

Medlemmer som handler i strid med NHFs formål, gjeldende lover, retningslinjer og vedtak som er bestemt av ansvarlige organer innen organisasjonen, kan besluttes utelukket fra organisasjonen. Beslutning om utelukkelse av et medlem treffes av regionstyret. Sentralstyret kan etter søknad meddele det utelukkede medlem nytt medlemskap.

NHFU eller en landsforening kan med hjemmel i egne vedtekter vedta utelukkelse av medlemmer av NHFU eller landsforeningen. Sentralstyret kan etter søknad meddele det utelukkede medlem nytt medlemskap i landsforeningen. Den som på denne måten blir utelukket som medlem av NHFU eller en landsforening, fortsetter som medlem i Norges Handikapforbund inntil eventuell behandling om utelukkelse også er foretatt i samsvar med denne paragrafs første avsnitt.

Før beslutning om utelukkelse treffes, skal vedkommende medlem gis anledning til å uttale seg. #

§ 13 - 2 Suspensjon av styret

Dersom styret i et organisasjonsledd handler i strid med lover, forskrifter og vedtak av overordnede organer, kan overordnede organer beslutte å suspendere organisasjonsledds styre. Overordnede organ skal innkalle til ekstraordinært årsmøte. Innkalling skal skje innen 3 måneder etter vedtaket om suspensjon. I årsmøtet velges nytt styre og inntil nytt styre er valgt, fungerer overordnede organ som styre i organisasjonsleddet.

Regionstyret må innhente sentralstyrets samtykke eller etter dets pålegg, beslutte å suspendere lokallagets styre.

Etter samme retningslinjer som gjelder for suspensjon av styret i et lokallag, kan også myndighet, rettigheter, representasjonsrett som lokallaget måtte ha, helt eller delvis suspenderes og midlertidig overtas av regionens styre. #

§ 13 - 3 Tvangsoppløsning

Dersom nytt styre i organisasjonsleddet (jfr. § 13-2) heller ikke innretter seg etter overordnede organers anvisninger, kan det besluttes å tvangsoppløse organisasjonsleddet.

Tvangsoppløsning av lokallag besluttes av sentralstyret.

Tvangsoppløsning av region eller landsforening besluttes av landsmøtet.

Landsmøtet

§ 14 - 1 Myndighet og innkalling

Landsmøtet er organisasjonens høyeste myndighet. Det treffer avgjørelser i alle organisasjonsmessige saker som det ikke er tillagt organisasjonens øvrige organer endelig avgjørelsesmyndighet i. Landsmøtets vedtak er endelig.

Ordinært landsmøte holdes hvert 2. år (landsmøteperioden), fortrinnsvis innen utgangen av juni måned. Sentralstyret fastsetter tid og sted for møtet og gir regionene, landsforeningene og NHFU beskjed om tidspunktet med minst 6 måneders varsel.

Innkalling og saksliste til landsmøtet sendes ut av sentralstyret senest 2 måneder før landsmøtet holdes.

Som hovedregel skal alle saksdokumenter gjøres tilgjengelig for delegatene 1 måned før landsmøtet avholdes.

§ 14 - 2 Landsmøtets forhandlinger

I landsmøter behandles normalt bare de saker som uttrykkelig er nevnt i innkallingen. Dog har sentralstyret når omstendighetene gjør det nødvendig, rett til å ta opp spesielle saker som ikke er nevnt i innkallingen, med mindre minst 1/3 av de stemmeberettigede motsetter seg dette.

Saker som lokallag, regioner, landsforeninger og NHFUs sentralstyre ønsker behandlet i landsmøtet, må meldes til sentralstyret innen 4 måneder før landsmøtet skal holdes.

Ordinære landsmøter skal behandle:

- politisk rapport/årsmeldinger for landsmøteperioden
- reviderte regnskaper
- innkomne forslag
- valg

Organisasjonens interessepolitiske program justeres ved behov.

§ 14 - 3 Valg

Landsmøtet velger forbundsleder, nestleder, 7 medlemmer og 4 varamedlemmer, samt ny revisor hvis den tidligere revisor ikke lenger skal tjenestegjøre.

Valgperioden for forbundslederen og de faste sentralstyremedlemmene er 4 år. For å sikre kontinuitet i sentralstyrets arbeid, skal halvparten av sentralstyrets faste medlemmer velges i hvert landsmøte. I det landsmøtet hvor det ikke velges forbundsleder, skal det velges nestleder og tre sentralstyremedlemmer. Varamedlemmene velges for 2 år.

Valgene av sentralstyrets medlemmer skal være skriftlige, dersom det er mer enn en kandidat eller dersom noen av de stemmeberettigede delegatene krever det. Ved valg av forbundsleder og nestleder kreves absolutt flertall og skal skje ved særskilte valg.

En person som har fungert som forbundsleder i sammenhengende 4 landsmøteperioder (8 år), kan ikke gjenvelges som forbundsleder før etter to utløpte landsmøteperioder (4 år).

På hvert landsmøte, velges en valgkomite som er ansvarlig overfor landsmøtet. Valgkomiteen skal bestå av 5 medlemmer og 5 varamedlemmer. Landsmøtet velger valgkomiteens leder.

Generalsekretæren sørger for at valgkomiteen starter sitt arbeid minst 5 måneder før landsmøtet. Før valgkomiteen avgir sin innstilling, skal den kontakte regionene og landsforeningene og be om forslag på medlemmer og varamedlemmer til sentralstyret. Valgkomiteens innstilling sendes delegatene senest to uker før landsmøtet. Se også § 20-1 om Valgkomité

§ 14 - 4 Delegater

Til landsmøtet oppnevnes følgende stemmeberettigede utsendinger:

1. Regionenes årsmøter velger delegater etter antall medlemmer uten skyldig kontingent pr. 1. januar i landsmøteåret. Det gis en delegat for hver påbegynt tusen medlemmer, regnet fra første medlem, samt at
2. hvert regionstyre oppnevner 2 delegater, hvorav den ene skal være styrets leder eller nestleder.
3. Hvert hovedstyre i landsforeningene oppnevner 2 delegater, hvorav den ene skal være styrets leder eller nestleder, samt
4. NHFUs sentralstyre oppnevner 2 delegater, hvorav den ene skal være styrets leder eller nestleder.
5. Sentralstyrets medlemmer, men de har ikke stemmerett når årsmelding(er) og revidert(e) regnskap(er) skal behandles.

I tillegg møter generalsekretæren med tale- og forslagsrett.

Sentraladministrasjonen foretar beregningen av hvor mange delegater hvert regionsårsmøte skal velge, og gir regionene melding om dette innen utgangen av januar måned. Gjennomgående i organisasjonen er at medlemmer kun kan oppnevnes/velges som stemmeberettiget delegat fra ett av organisasjonsleddene.

Det skal oppnevnes minst like mange varadelegater som det velges/oppnevnes delegater etter punktene 1 til 4. Varadelegater møter kun når de(n) valgte delegat(er) har lovlig forfall. Ved lovlig forfall fra sentralstyrets medlemmer, trer sentralstyrets varamedlemmer inn i deres sted.

Fullmaktene for de oppnevnte delegater og varadelegater sendes til sentraladministrasjonen senest 4 uker før landsmøtet. Fullmaktene behandles av sentralstyret. Sentralstyrets innstilling forelegges for landsmøtet til godkjenning.

Landsmøtet er beslutningsdyktig selv om ikke alle delegater har møtt.

§ 14 - 5 Møteledelse og sekretærer

Landsmøtet velger 2 møteledere etter innstilling fra sentralstyret. Sentralstyret oppnevner på forhånd 2 sekretærer til å føre protokollen fra landsmøtets forhandlinger jfr. § 18-1.

§ 14 - 6 Ekstraordinært Landsmøte

Ekstraordinært landsmøte skal innkalles med 3 måneders varsel når sentralstyret vedtar dette med 2/3 flertall eller når flere enn halvparten av regionene og landsforeningene i sum krever det etter vedtak gjort av disse organisasjonsledds høyeste myndighet i det år saken behandles. Ekstraordinært landsmøte skal bare behandle saker som fremkommer i innkallingen.

Lederkonferansen

§ 15 - 1 Oppgave og myndighet

Lederkonferansen består av sentralstyret og leder, eventuelt nestleder, fra hver region, hver landsforening og NHFU. Dersom leder og nestleder i organisasjonsleddet er forhindret fra å representere organisasjonsleddet på lederkonferansen, kan organisasjonsleddets styre utpeke et annet styremedlem til å delta. Lederkonferansen avholdes de år det ikke er landsmøte.

Lederkonferansen skal drøfte strategier, virksomhetsplaner og prinsipielle og politiske saker som er viktige for organisasjonsleddene.

Generalsekretæren har ansvar for at lederkonferansens anbefalinger oppsummeres og sendes organisasjonsleddene.

Sentralstyret

§ 16 - 1 Sentralstyret

Sentralstyret er forbundets høyeste myndighet mellom landsmøtene.

Sentralstyret skal behandle årsmelding og regnskap, budsjetter, strategier, årlige virksomhetsplaner, samt andre større prinsipielle og/eller interessepolitiske saker. Sentralstyret skal videre behandle saker som fremmes av lokallag, regioner og landsforeninger.

Forbundslederen leder sentralstyrets møter og arbeid.

NHF sine ansatte velger ved uravstemning en representant som får plass i sentralstyret. Det velges også en personlig vara fro denne. Representanten sitter for 2 år og har tale, forslags- og stemmerett.

Sentralstyret er vedtaksført når minst halvparten av sentralstyrets medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har forbundslederen dobbeltstemme.

Møter blir holdt så ofte det er nødvendig av hensyn til saksmengden og når lederen eller minst halvparten av sentralstyrets medlemmer finner det nødvendig.

Valgte varamedlemmer trer inn i styret som fullverdige styremedlemmer ved fratredelse fra landsmøtevalgte styremedlemmer.

NHFUs leder, nestleder, eller den fra NHFUs sentralstyre som dette sentralstyret utpeker, tiltrer NHFs sentralstyre med fulle rettigheter.

Generalsekretæren er sentralstyrets sekretær. I sentralstyret har generalsekretæren tale- og forslagsrett. Generalsekretæren fører protokoll over sentralstyrets forhandlinger.

§ 16 - 2 Sentralstyrets myndighetsområde

Sentralstyrets myndighetsområde er å:

- Lede forbundets virksomhet i samsvar med

forbundets lover, styringsdokumenter samt landsmøtets vedtak og lederkonferansens anbefalinger.

- Fastsette forskrifter og vedtekter i h.h. til § 23-2
- Godkjenne nye landsforeninger og vedtekter for disse.
- Innkalle landsmøtet og lederkonferansen, og forberede saker som skal opp til behandling der.
- Vedta budsjett
- Godkjenne regionenes budsjetter. #
- Nedsette utvalg og fastsette retningslinjer for disse, samt anta juridisk og teknisk assistanse i den utstrekning dette finnes ønskelig.

§ 16 - 3 Arbeidsutvalg

Sentralstyret nedsetter et arbeidsutvalg. Forbundsleder leder arbeidsutvalgets møter og arbeid. Arbeidsutvalget skal forberede saker for sentralstyret og eventuelt treffe avgjørelser i saker som sentralstyret har gitt fullmakt til.

§ 16 - 4 Årsmelding og regnskap

Norges Handikapforbund skal avgi årsmelding og fremlegge regnskap og andre opplysninger over sin virksomhet. Årsmeldingen skal medta de kravene regnskapsloven har til innhold i årsberetning og dokumentene skal signeres av sentralstyret og generalsekretær i samsvar med regnskapslovens signaturbestemmelser.

Årsmelding og regnskap skal følge kalenderåret. Norges Handikapforbunds regnskaper skal føres i samsvar med bestemmelsene i bokføringsloven med forskrifter og god bokførings-skikk i Norge. Årsregnskapet skal avlegges i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Sentraladministrasjonen

§ 17 - 1 Sentraladministrasjonen

Organisasjonens administrative og forretningsmessige arbeid utføres av sentraladministrasjonen, som skal ha sitt kontor i Oslo og daglig ledes av generalsekretæren i samråd med forbundslederen etter retningslinjer trukket opp av sentralstyret.

Generalsekretæren ansettes av sentralstyret som fastsetter dennes lønn og øvrige arbeidsvilkår.

Regionkontorets personale skal være ansatt i sentraladministrasjonen.

Protokoller

§ 18 - 1 Protokoller

Fra landsmøtet og årsmøter i organisasjonsledene skal det føres protokoll som undertegnes av møteleder(ne) og 2 stemmeberettigede deltakere valgt av landsmøtet eller årsmøtet.

Protokollen føres av sekretær(er) som styret i organisasjonsleddet har oppnevnt på forhånd.

Protokollen sendes landsmøte- eller årsmøtedeltakerne samt overordnede organisasjonsledd.

I tillegg sendes protokollen fra regionenes årsmøter til lokallagene og oppnevnte kontaktpersoner. Regionen skal også sende protokollen fra årsmøtene i landsforeningslag til de respektive landsforeningenes hovedstyret.

Det føres protokoll fra sentralstyremøter og arbeidsutvalgsmøter som undertegnes av sentralstyrets medlemmer og generalsekretæren. Protokollen godkjennes av styret selv, og sendes sentralstyrets medlemmer og varamedlemmer, samt regionene, hovedstyrene i landsforeningene og sentralstyret i NHFU. Protokollen fra sentralstyrets og arbeidsutvalgets møter skal angi om de enkelte sakene skal behandles som A-saker eller B-saker. A-saker er ordinære saker, der vedtakene kan offentliggjøres, mens B-saker er personalsaker og andre saker av konfidensiell karakter, der premisser og vedtak ikke kan gjøres alminnelig kjent. Også når det gjelder A-saker kan sentralstyret og arbeidsutvalget i den enkelte sak fatte vedtak om begrensning i adgangen til bekjentgjøring. Protokollen vedrørende forhandlinger om B-saker i sentralstyret og arbeidsutvalget skal bare sendes sentralstyrets medlemmer og forbundets revisor.

Landsforeningenes hovedstyret, regionstyret og eventuelle arbeidsutvalg fører A og B protokoller som undertegnes av lederen og protokollføreren. Protokollen godkjennes av styret selv og sendes styrets medlemmer og overordnede organisasjonsledd. A protokoller fra møter i regionstyret sendes i tillegg lokallagene i regionen og til oppnevnte kontaktpersoner.

Fra lokallagsstyrets møter føres A og B protokoller som undertegnes av lederen og protokollføreren. Protokollen godkjennes av lokallagsstyret selv og sendes regionstyret. Landsforeningenes lokallag skal i tillegg sende sine A og B protokoller til landsforeningens hovedstyret. #

Signatur

§ 19 - 1 Signatur

Sentralstyret innehar organisasjonens signaturrett.

Landsforeningens hovedstyre, regionstyret og lokallagets styre innehar organisasjonsleddets signaturrett.

Signaturen omfatter bl.a. rett til å undertegne avtaler, gjeldsbrev, pantobligasjoner, skjøter, feste-kontrakter o.l. på organisasjonsleddets vegne.

Sentralstyret kan delegere signaturretten i økonomiske anliggender til følgende personer i fellesskap:

- Forbundslederen eller nestlederen og generalsekretæren eller
- Forbundslederen eller nestlederen og ett sentralstyremedlem.

Landsforeningens hovedstyre kan delegere signaturretten til leder eller nestleder i fellesskap med ett annet hovedstyremedlem.

Regionstyret kan delegere signaturretten til leder eller nestleder i fellesskap med regionkontorets administrative leder eller ett styremedlem.

Lokallagets styre innehar vedkommende lags signaturrett.

Valgkomité

§ 20 - 1 Valgkomité

Valgkomiteen velges av årsmøtet/landsmøtet (jfr. §§ 4-5 og 14-3), og er ansvarlig overfor dette. Funksjonsperioden er fra valgtidspunktet til og med fremlegging av innstilling på neste landsmøte/årsmøte. Innstillingen skal også omfatte forslag til ny valgkomité.

Sittende styre finansierer valgkomiteen som holder møter etter behov og innenfor de vedtatte økonomiske rammene.

Hvis et medlem av valgkomiteen til sentralstyret, landsforeningen og regionen stiller som kandidat til styreverv, skal vedkommende trekke seg fra valgkomiteen.

Vedtekter i landsforeninger

---

§ 21 - 1 Vedtekter i landsforeninger

Landsforeningene skal regulere sin virksomhet gjennom egne vedtekter. Vedtektene skal godkjennes av årsmøtet og Norges Handikapforbunds sentralstyre. Vedtektene skal være i samsvar med Norges Handikapforbunds lover. Oppstår det tvil om dette, er det Norges Handikapforbunds lover som gjelder. Endringene i vedtektene kan vedtas med 2/3 flertall av årsmøtet og trer først i kraft når de er godkjent av sentralstyret.

Fortolkning av lover og forskrifter

§ 22 - 1 Fortolkning av lover og forskrifter. Avskjæring av domstolprøving.

Spørsmål vedrørende fortolkningen av disse lover og forskrifter gitt i medhold av disse lover skal av medlemmer og lokallag innbringes for sentralstyret gjennom det regionstyre som vedkommende sorterer under. Regionstyret og hovedstyret i en landsforening skal bringe slike spørsmål inn for sentralstyret i Norges Handikapforbund.

Der NHFs lover omhandler NHFU, skal spørsmål om fortolkning av disse lover bringes inn for NHFs sentralstyre av ungdomslag eller NHFUs sentralstyre.

Sentralstyret avgjør ethvert fortolknings- eller annet tvistespørsmål med referanse til NHFs lover eller vedtak truffet av NHFs organisasjonsledd med endelig virkning. Prøvelse av disse saksforholdene for domstolene er avskåret.

Endring av lovene

§ 23 - 1 Endring av lovene

Disse lover kan bare endres av landsmøtet med 2/3 flertall. Forslag om lovendring kan bare framsettes av sentralstyret, regionstyrene, NHFUs sentralstyre og landsforeningenes hovedstyrer. Det kan ikke fremsettes lovendringsforslag i landsmøtet.

Landsmøtet kan ved spesielle anledninger, og ved særskilte behov, gjøre vedtak som fraviker fra disse lovene. Disse vedtak må ha 2/3 flertall. Et slikt avvik skal ikke gjelde for § 10-1.

I inneværende landsmøteperiode gis sentralstyret fullmakt til å dispensere fra NHFs lover når formålet med dispensasjonen er å prøve ut nye måter å organisere virksomheten på. Landsmøtet forutsetter at forsøk i henhold til § 23-1 skal gjennomføres i samarbeid og overensstemmelse med berørte organisasjonsledd.

§ 23 - 2 Utfyllende forskrifter og vedtekter

Sentralstyret kan innenfor rammen av disse lover vedta utfyllende forskrifter og vedtekter for arbeidet i Norges Handikapforbund og organisasjonens forskjellige ledd og organer. Alle forskrift- og vedtektsforslag skal på høring til regionstyrene og landsforeningenes hovedstyrer før de vedtas.

§ 23 - 3 Ikrafttreden

Disse lovene trer i kraft straks.

Vedlegg til NHFs lover

Vedlegg til NHFs lover. Angående kontingenten og medlemskap vedtatt av Landsmøtet

Hva innebærer kontingenten for et medlemskap i NHF

Gyldig kontingent gir medlemskap i ett lokallag eller som direktmedlem i en region. Ønske om medlemskap kan gjøres uavhengig av bosted.

Medlemmer i NHF kan uten tillegg i kontingenten tegne medlemskap i NHFU til og med det kalenderåret de fyller 30 år. Medlemmer i NHFU kan til og med det kalenderåret de fyller 30 år, tegne medlemskap i NHFs lokallag uten tillegg i kontingenten. Dette regnes kontingentmessig som ett medlemskap.

Ønsker et medlem å tegne sidemedlemskap i flere lokallag, betales en tilleggskontingent som uavkortet går til lokallaget.

Kontingentens størrelse

- a) Hovedmedlemskap kr 350,-

Det kan tegnes følgende medlemskapsvarianter:

- b) Husstandsmedlemskap kr 175,-
- c) Juniormedlemskap kr 75,-
- d) Sidemedlemskap kr 40,-

Det gis 50 % studentmoderasjon på hoved- og husstandsmedlemskap. Det kan ikke tegnes æresmedlemskap, eller andre former for medlemskap som ikke betales av det enkelte medlem.

Ved innmelding etter 1. juli betales bare halv kontingent. Dette gjelder kun ved første gangs innmelding, og gjelder ikke for juniormedlemskap og studentmedlemskap.

Kontingentkrav blir sendt alle medlemmer innen utgangen av februar.

1. purring ved ikke betalt kontingent ved hovedforfall blir sendt innen utgangen av mai. 2. purring foretas innen utgangen av august. Ved fortsatt manglende betalt kontingent pr. 31. desember blir medlemmet strøket som medlem.

Vilkår knyttet til medlemskapsvariantene

Husstandsmedlemskap kan tegnes av et familiedlem av et medlem som allerede har et hovedmedlemskap i NHF. Husstandsmedlemmet må ha samme adresse som hovedmedlemmet. Handikapnytt sendes ikke til husstandsmedlemmer.

For juniormedlemskap gjelder samme vilkår som for husstandsmedlemmer, og i tillegg må et juniormedlem være i alderen 0-15 år.

Sidemedlemskap kan tegnes i ett eller flere lokallag (kommunelag og/eller landsforeningslag).

Krav til registrering av medlemskap

Alle medlemmer og medlemskapsvarianter skal være registrert i NHFs medlemsregister.

Ved innmelding anmodes medlemmene om å oppgi evt. ønske om landsforeningstilknøpning.

Dersom medlemmet selv ikke er funksjonshemmet, bes oppgitt om han eller hun er pårørende eller interesse medlem.

Fordeling av kontingenten for årene 2022 - 2023:

Kontingent øremerket likepersonsarbeid tilfaller landsforeningene sentralt for årene 2020-2021.

For hovedmedlemmer fordeles kontingenten slik:

- a) Lokallag kr 65,-
- b) Regioner kr 70,-
- c) Landsforeningene sentralt kr 95,-
- d) NHFU sentralt kr 50,-
- e) NHF sentralt kr 20,-
- f) Handikapnytt kr. 50,-

Vedlegg til NHFs lover

For husstandsmedlemmer fordeles kontingenten slik:

- a) Lokallag kr 35,-
- b) Regioner kr 35,-
- c) Landsforeningene sentralt kr 50,-
- d) NHFU sentralt kr 50,-
- e) NHF sentralt kr 15,-

For juniormedlemmer fordeles kontingenten slik:

- a) Lokallag kr 25,-
- b) Regioner kr 0,-
- c) Landsforeningene sentralt kr 0,-
- d) NHFU sentralt kr 50,-
- e) NHF sentralt kr 0,-

Ved sidemedlemskap går kontingenten uavkortet til det organisasjonsledd sidemedlemskapet er tegnet.

Ved fordeling av kontingent innbetalt etter 1. juli for førstegangsinmeldte medlemmer, og medlemmer med studentmoderasjon, fordeles kr 25 til hvert organisasjonsledd for hovedmedlemmer og med kr 10 for husstandsmedlemmer med unntak av NHFU. Det fordeles alltid 50 kroner til NHFU for betalte medlemmer under 30 år uavhengig av medlemskap og innmeldingstidspunkt. Dette for å oppfylle myndighetskrav om gyldig og stønadsberettiget medlemskap i en ungdomsorganisasjon.

FORSKRIFTER I HENHOLD TIL NORGES HANDIKAPFORBUNDS LOVER

Forskriftene er gitt i henhold til lovene som ble revidert på NHFs landsmøte i juni 2017.

Disse forskriftene er fastsatt av sentralstyret i samsvar med lovenes §§ 23-2 og 16-2.

- Forskrifter ved manglende betaling av kontingent og fastsettelse av tidspunkt for når medlemmet strykes fra medlemslistene.
- Forskrifter for regnskapsføring for NHFs organisasjonsledd
- Forskrifter for forretningsmessig virksomhet og økonomiske aksjoner
- Forskrifter for gaver/bevilgninger som gis av organisasjonsledd i Norges Handikapforbund
- Forskrifter for minnegaver
- Forskrifter for godkjenning av landsforeninger og tilslutning fra eksisterende organisasjoner.
- Forskrift om forvaltning av midler etter oppløsning av organisasjonsledd
- Forskrifter om å sette underliggende organisasjonsledd under midlertidig administrasjon
- Forskrifter ved utelukkelse/eksklusjon av medlemmer.
- Forskrifter om suspensjon av styret i et organisasjonsledd
- Forskrifter for sentralstyrets behandling av regionenes budsjetter.
- Forskrifter for behandling og fremsendelse av B-protokoller.
- Forskrifter om etiske normer og rammevilkår for NHFs inntektsbringende tiltak
- Forvaltningsinstruks - stiftelser

Forskriftene er like bindende som de enkelte paragrafene i NHFs lover. Vi gjør oppmerksom på at disse forskriftene kan bli justert i løpet av landsmøteperioden, og organisasjonsleddene har derfor plikt til å søke informasjon om dette hos regionkontoret eller i sentraladministrasjonen. Oppdaterte lover og forskrifter vil også

legges ut på www.nhf.no Det vises forøvrig til de sanksjonsmuligheter som ligger i NHFs lover, hva angår mulige reaksjonsformer ved brudd på lovene og forskrifter fastsatt i henhold til disse.

Kap. 2

§ 2-1

Forskrifter ved manglende betaling av kontingent og fastsettelse av tidspunkt for når medlemmet strykes fra medlemslistene.

NHFs lover kapittel 2, § 2-1 Medlemskap fastsetter at dersom et medlem ikke har fornyet sitt medlemskap ved å betale skyldig kontingent innen den tidsfrist som er fastsatt av sentralstyret, strykes vedkommende som medlem.

Rutiner for kontingentinnkreving er beskrevet i vedlegg til NHFs lover. Ved fortsatt manglende betalt kontingent pr 31. desember, blir medlemmet strøket som medlem. Dette gjelder ikke førstegangsinnmeldte medlemmer i løpet av året.

Medlemmer med kontingentrestanse pr. 31.12. blir ikke medregnet ved rapportering, innberetning til offentlige myndigheter, statistikker eller ved delegatfordeling til årsmøter/landsmøter.

Kap. 7

§ 7-1

Forskrifter for regnskapsføring for NHFs organisasjonsledd

NHFs lover kapittel 7, § 7-1 "Årsmelding og regnskap" fastholder at alle organisasjonsledd skal fremlegge regnskap og andre opplysninger over sin virksomhet.

Virkeområde

Disse forskrifter gjelder for alle organisasjonsledd i NHF. Organisasjonsleddene skal gi sentraladministrasjonen adgang til å foreta de undersøkelser og gi de opplysninger sentraladministrasjonen

FORSKRIFTER

finner nødvendige for utførelse av internrevisjon.

Formål

Organisasjonsleddene skal føre regnskaper som gir et korrekt bilde av organisasjonens økonomi for regnskapsåret, og som viser den økonomiske stilling ved regnskapsavslutningen. Organisasjonsleddene skal følge de til enhver tid gjeldene lover og regler for skatt, avgift m.m.

Regnskapsregler

Det er i forbindelse med innføring av sentral regnskapsføring fastsatt egen regnskapsinstruks for regionene.

Regnskapene skal følge Lov om årsregnskap (regnskapsloven), bokføringsloven med tilhørende forskrifter og prinsippet om god regnskapsskikk. Unntaksreglene for små foretak i regnskapsloven kan benyttes så fremt organisasjonsleddet er å regne som "små foretak" etter regnskapslovens § 1-6.

Regnskapsloven innebærer at regnskapsprinsippet skal benyttes, dvs. inntekter skal registreres i den periode de er inntjent, og utgifter skal registreres i den periode de er påløpt.

Regnskapslovens § 6-3 gir adgang til at resultatregnskap og balansens oppstillingsplan kan inndeles ytterligere eller utelate eller tilføye poster når forhold tilsier dette. Organisasjonsleddene kan ved henvendelse til sentraladministrasjonen bestille NHFs anbefalte oppstillingsplan for organisasjonsleddene.

Lokallagenes regnskap for foregående år skal oversendes regionstyret umiddelbart etter behandlingen i årsmøtene, og senest innen 1. mai. Regionene oversender alle lokallags regnskap og årsmeldinger til sentraladministrasjonen og registrerer nøkkelinformasjon fra regnskapene i Tindra innen 1. juni. I tillegg har regionen også ansvar for å sende regnskap for lokallag av landsforeninger til det angjeldende hovedstyre.

Reviderte regnskap og årsmelding for regionen sendes hvert år sentraladministrasjonen så snart dette foreligger og senest innen 1. juni.

Manglende innberetning av regnskap og årsmelding innen fastsatt tidsfrist vil medføre at organisasjonsleddet ikke får utbetalt sin andel av kontingenten for inneværende år, og vil også medføre at de ikke blir med i søknaden om mva-kompensasjon. En konsekvens av at et organisasjonsledd ikke leverer regnskap etter at dette er tatt opp med angjeldende organisasjonsledd bør være at § 13-2 i lovverket kan komme til anvendelse.

Revisor skal godkjenne regnskapet ved å signere på regnskapet eller en tilhørende erklæring, hvor det fremgår at regnskapet godkjennes.

Offentlige tilskudd

Organisasjonsledd som mottar offentlige tilskudd skal følge de vilkår og retningslinjer som gjelder for tilskuddet. Det bør føres oversikt over tildelte midler som også viser rapporteringsfristene. Søknad, tildelingsbrev, retningslinjer, rapportering (regnskap og rapport) og annen korrespondanse med tilskuddsgiver skal arkiveres betryggende.

Mottatte tilskudd som er bundet til bestemte formål, skal ikke sammenblandes med organisasjonsleddets egen/øvrige økonomi, og om hensiktsmessig oppbevares på egen bankkonto.

Fortegnelse over utstyr, kontrakter m.m.

Det skal føres fortegnelse over inventar og utstyr av større verdi som datautstyr og lignende, som bl.a viser hvem som er ansvarlig for utstyret og hvor det befinner seg. Denne fortegnelsen skal ajourføres løpende.

Det skal føres oversikt over inngått kontrakter, lønnsavtaler og lignende.

Dokumentasjon av eiendeler og gjeld

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet skal alle balanseposter være godt dokumentert, og det

FORSKRIFTER

skal legges stor vekt på å avgi årsregnskapet med utfyllende noter.

Skatter og avgifter

Utbetalinger til personer:

Organisasjonsledd som ikke er bundet av landsmøtets vedtak om sentral ansettelse, og som har inngått avtale om midlertidig eller fast ansettelse, har arbeidsgiveransvar og ansvar for korrekt behandling av lønnsoppgavepliktige ytelser. Disse har også plikt til å følge de til enhver tid gjeldene regler for lønnsoppgaveplikt, skattetrekk og arbeidsgiveravgift gitt i medhold av lov og forskrifter.

Styret plikter å sette seg inn i, og følge reglene som er gjengitt på Skatteetaten.no for skatt for frivillige og ideelle organisasjoner.

Det skal utarbeides oversikt over vedtatte godtgjørelser og refusjoner til tillitsvalgte, kursdeltagere m.fl. Sentralstyret anbefaler at alle organisasjonsledd som ikke er pliktig til å følge "Regulativ for tillitsvalgte i NHF" å bruke bestemmelsene i dette regulativet så langt det er mulig.

Skatteplikt:

I utgangspunkt er organisasjoner som ikke har erverv som formål fritatt for å betale formue- og inntektsskatt, jfr. skatteloven § 2-32 (1). Allmennyttige organisasjoner som driver økonomisk virksomhet er skattepliktige for økonomisk virksomhet når omsetningen er 140.000 kroner eller mer, jfr. skatteloven § 2-32 (2).

Styret plikter å sette seg inn i, og følge reglene som er gjengitt på Skatteetaten.no for skatt for frivillige og ideelle organisasjoner.

Merverdiavgift:

Organisasjonsledd som har plikt til å svare utgående merverdiavgift av inntekter som faller inn under avgiftsplikten etter merverdiavgiftsloven, skal følge loven.

Styret plikter å sette seg inn i, og følge reglene som er gjengitt på Skatteetaten.no for merverdiavgift for ideelle organisasjoner og institusjoner.

Det er et krav fra myndighetenes side at regnskap er revidert av (minimum) valgt revisor for å kunne søke om mva-kompensasjon.

Kap. 8

§§ 8-1 og 8-2

Forskrifter for forretningsmessig virksomhet og økonomiske aksjoner

NHFs lover kapittel 8, §§ 8-1 og 8-2 "Forretningsmessig virksomhet" og "økonomiske aksjoner og lignende" fastholder at alle organisasjonsledd har rett til å sette i gang økonomiske aksjoner og lignende i sine arbeidsområder.

Med "sine arbeidsområder" menes innenfor egen kommune-, fylkes-, og regionsgrenser. Organisasjonsleddets aktiviteter skal heller ikke komme i konflikt med sentralstyrte aktiviteter. Dette omfatter også organisasjonsleddene sine egenstyrte digitale plattformer som Internetsider og sosiale medier.

Det vises spesielt til "Etiske normer og rammevilkår for Norges Handikapforbunds inntektsbringende tiltak".

Internkonkurransen

I og med at alle underordnede organisasjonsledd har eierskap i det overordnede organisasjonsledd, og at dette eierskapet er basert på samarbeid, kan det ikke tillates at underordnede organisasjonsledd konkurrerer med fellesskapet.

Det enkelte organisasjonsledd kan ikke konkurrere om forretningsmessig virksomhet eller inngå avtaler med medlemmer i andre områder enn i sitt eget område uten godkjenning fra overordnet organisasjonsledd. En slik konkurranse må eventuelt godkjennes av styret i det overordnede ledd.

FORSKRIFTER

Massekommunikasjon

Det er viktig at all massekommunikasjon, annonsering og offisielle uttalelser er entydige og bygger opp under NHF's prinsippprogram. Det hviler et ansvar på hvert enkelt organisasjonsledd for å ivareta dette i sitt område. Der man er i tvil vil NHF sentralt kunne bistå med informasjon og råd. Brudd på dette er å betrakte som brudd på NHF's etiske normer og rammevilkår, og vil kunne få konsekvenser deretter.

Riksannonsering og annen massekommunikasjon til markeder utover det enkelte organisasjonsledds geografiske område, krever skriftlig aksept fra berørte organisasjonsledd. Dette gjelder aviser, blader, radio, TV, Internett etc. Dette gjelder også deltagelse/tilstedeværelse i en samarbeidspartners massekommunikasjon.

Multi Level marketing (MLM)

Organisasjonen får stadig tilbud om deltagelse i MLM selskaper. Før slike selskaper kan aksepteres som avtalepart for NHF's organisasjonsledd må det stadfestes om de tilfredsstillende norsk lov spesielt med hensyn til pyramidespill, legemiddel-loven og andre relevante norske lover og regler.

Om organisasjonen skal kunne delta som et eller flere ledd i pyramiden, må det avklares at selskapet eller dets produkter ikke skader NHF's integritet eller ideologiske plattform. I en situasjon der både organisasjonsledd og enkeltmedlemmer er ledd i pyramiden, vil det kunne gjøre enkelte medlemmer inhabile i forhold til beslutninger som fattes i enkelte organisasjonsledd. Dette må avklares på forhånd mellom partene. Tillitsvalgte som har personlig gevinst av vedtak de er med på å fatte er inhabile og skal ikke delta i beslutningen. I motsatt fall vil dette kunne betraktes som en straffbar handling.

En deltagelse i et MLM selskap vil også kreve at organisasjonen får noe dokumenterbart igjen for deltagelsen, som regel en økonomisk gevinst. En aktiv deltagelse i et MLM selskap skal være gjenstand for nøye undersøkelser og vurderinger og skal avgjøres ved en skriftlig henvendelse til NHF

sentralt, som i sin tur vurderer om saken er grei eller må oversendes AU/Sentralstyret for endelig avgjørelse.

Støttespillere, sponsorer og strategiske samarbeidspartnere

Bedrifter som bidrar med et mindre pengebeløp, uten at det er snakk om noen form for gjenytelse, behandles som støttespillere på privatmarkedet.

Bedrifter som bidrar med et større pengebeløp enn en støttespiller, vil kunne få eksponering som sponsor.

Strategisk samarbeid skal gi NHF en større verdiøkning. Samarbeidspartneren skal tilgodeses med en gjenytelse. Gjennytelsene kan komme i form av overføring av kompetanse, kunnskap, sosial profil eller av ren forretningsmessig karakter.

I et samarbeid i denne sammenheng er det vesentlig at vi klarer å ivareta NHF's integritet, slik at samarbeidet ikke ødelegger for NHF's renommé eller interessepolitiske arbeid. Med integritet mener vi å ta hensyn til det verdisyn og de interessepolitiske interesser NHF har, eller kan tenke oss å sette på dagsorden, og på en slik måte at sponsorarbeidet ikke kolliderer med NHF's lover, prinsippprogram, strategidokumenter m.m..

Det ene samarbeidet må heller ikke kolliderer med et annet, og her gjelder regelen om at underordnet ledd ikke har anledning til å konkurrere med overordnede ledd i organisasjonen. Det er derfor i denne sammenheng nødvendig med en sentral informasjonsbank over alle vesentlige samarbeidsprosjekter i organisasjonen, og avtaler om samarbeid skal derfor, uten opphold, sendes i kopi til sentraladministrasjonen for registrering.

NHF's regionledd kan inngå regionale sponsoravtaler og strategisk samarbeid i sitt arbeidsområde, som ikke er i strid eller konkurranse med overordnet ledd på avtaletidspunktet. Overordnet ledd kan ikke på et senere tidspunkt fortrenge inngåtte regionale avtaler med henvisning til forskrift om konkurranse mot overordnet ledd, med mindre det er ønsket fra samarbeidspartneren å utvide

FORSKRIFTER

samarbeidet til å gjelde flere geografiske områder. Alle kostnader ved oppfølging av et samarbeid skal følge inntektene.

Ved valg av samarbeidspartner som ikke er ønskelig for NHF, eller som kommer i konflikt med NHFs lover, etiske normer eller forskrifter, prinsipprogram og andre vedtatte styringsdokumenter, kan overordnet ledd pålegge underordnet ledd å avslutte samarbeidet.

Gaver fra privatpersoner

NHF skal være i stand til å motta gaver av ulikt format. Fra små bidrag, til jubileumsgaver, gaver i forbindelse med arrangementer, fast eiendom eller testamentariske gaver. I dette ligger blant annet krav til organisasjonsleddene om korrekt rapportering til myndigheter, inklusive systemer for rapportering av skattefritak for gaver til ideelle organisasjoner, ivaretagelse av reservasjoner og behandling av personvernopplysninger.

Det kan iverksettes aktiviteter rettet mot det private givermarkedet. I den forbindelse kan begrepet "støttespiller" benyttes om giverens forhold til organisasjonen. Aktiviteter som benytter betegnelsen "støttespiller" skal være kontrollert og godkjent av NHF sentralt før igangsettelsen. Det skal i tillegg rapporteres i rimelig tid etter avsluttet aktivitet. "Støttespiller" gir ingen demokratiske rettigheter, ingen føringer for kontingentfordeling og heller ingen informasjonsrett ut over det Norske lov pålegger aktiviteter av denne art. Det vises spesielt i denne sammenheng til våre etiske normer og rammevilkår for inntektsbringende arbeid.

NHF skal kunne kommunisere muligheten til å gi en testamentarisk gave. Dette skal gjøres på en informativ og forsiktig måte, og skal være styrt av NHF sentralt. Utforming av budskapet og valg av kanaler som brukes skal vurderes nøye. Forsiktig ordlyd som «hvordan går jeg fram for å gi en testamentarisk gave» eller «vurderer du å inkludere en testamentarisk gave i ditt testament» kan benyttes. Massekommunikasjon som annonse i HK-nytt, øvrig annonsering i blader, aviser, radio, TV, Internett og sosiale plattformer kan brukes.

Direkte kanaler som telefon og brev, skal ikke benyttes til kommunikasjon dersom ikke mottaker har forespurt om det i forkant.

Testamentariske gaver skal tilfalle NHF sentralt med mindre annet er konkretisert i vilkårene i Testamentet.

Eventuelle vilkår i testamentet skal etterleves når NHF velger å motta testamentet.

Kap. 8

§ 8-3

Forskrifter for gaver/bevilgninger som gis av organisasjonsledd i Norges Handikapforbund.

NHFs lover kapittel 8, § 8-3 Bevilgninger til eksterne formål fastholder at bevilgninger og gaver på mer enn kr. 10.000,- fra lokallag til eksterne formål ikke kan bevilges uten godkjenning fra regionstyret.

Siden NHF er en uavhengig interesseorganisasjon som arbeider for likestilling og likeverdig samfunnsmessig deltagelse for funksjonshemmede, må enhver bevilgning eller gave som blir gitt av et organisasjonsledd i NHF gå til mottakere og/eller aktiviteter/tiltak som er i tråd med NHFs formål og prinsipper. Det må ikke gis bevilgning eller gaver til virksomheter som konkurrerer med NHF eller NHFs forretningsmessige virksomhet.

NHF er uavhengig av både politiske partier og trossamfunn- og NHFs organisasjonsledd skal derfor ikke bevilge penger til slike formål.

Ifølge Norges Handikapforbunds prinsipprogram anser organisasjonen at funksjonshemmedes velferd, tilgjengelighet til tjenester, bygg og anlegg samt ansvaret for full samfunnsmessig likestilling som et offentlig ansvar. Organisasjonen skal derfor heller ikke yte tilskudd eller gaver til hjelpemidler eller andre tiltak som må anses som et offentlig ansvar.

Alle bevilgninger/gaver over kr. 10.000 skal godkjennes av regionstyret, som skal legge disse

FORSKRIFTER

retningslinjene til grunn for sin vurdering.

Bevilgninger eller gaver til NHFs egne organisasjonsledd og/eller tiltak i samsvar med NHFs formål (f.eks. turer, innsamlinger, kampanjer, arrangementer o.l.) anses som formålstjenlige.

Bidrag til formål utover ovennevnte må behandles skjønsmessig fra regionstyrenes egen side.

Kap. 8

§ 8-4 Forskrifter for minnegaver gitt til ulike organisasjonsledd i Norges Handikapforbund.

NHFs lover § 8-4 fastsetter fordelingen av gaver og bidrag til de ulike organisasjonsledd.

Følgende presisering gjelder for minnegaver.

Definisjon: Minnegaver er et alternativ til de vanlige blomsterhilsnene som gis til minne om en som er gått bort. Kun beløp som samles inn ved begravelser registreres følgelig som Minnegaver. Testamentariske gaver er ikke å betrakte som minnegaver. Testamentariske gaver er omhandlet i kap. 8.2. og 8.3.

Innbetaling av minnegaver:

Minnegaver kan gis på to måter:

- Gaven kan overrekkes direkte under begravelsen. Man legger pengegaven i en konvolutt sammen med en kondolansehilsen. Kirken/kapellet eller begravellesbyrået samler inn gavene og overrekker dem til de pårørende.
- Minnegaver kan innbetales direkte til NHF. Giverne vil da bli oppfordret til å oppgi navn på avdøde, pårørende og giver. NHF vil utarbeide egne giroblanketter for minnegaver.

Fordeling:

Hovedregelen er at NHF følger givers ønske når det gjelder fordeling.

Dersom det ikke er angitt et spesifikt organisasjonsledd som minnegaven skal tilfalle, bør minnegaver som totalt beløper seg til mindre enn 5000 kr tilfalle NHF sentralt. Ved minnegaver på over 5 000 kr. med uspesifisert organisasjonsledd, skal beløpet fordeles likt mellom lokallaget hvor avdøde hadde sitt hovedmedlemsskap evt. sin bostedsadresse dersom han/hun ikke var medlem i NHF og NHF sentralt.

Det skal sendes takkebrev til nærmeste pårørende.

Kap. 9

§ 9-1 Forskrifter for godkjenning av landsforeninger og tilslutning fra eksisterende organisasjoner.

NHFs lover kapittel 9, § 9-1 Etablering av organisasjonsledd fastholder at medlemmer av NHF med felles interesser, kan søke NHFs sentralstyre om å danne egen landsforening. Også allerede eksisterende organisasjoner utenfor NHF kan bli tilsluttet NHF med rettigheter og plikter som en landsforening, slik landsforeninger er definert og regulert i NHFs lover.

Etablering av landsforeninger forutsetter at de organiserer medlemmer innenfor NHFs målgrupper, at virksomheten er i samsvar med NHFs formål og at de nye landsforeningene slutter seg til NHFs prinsipper og lover. Landsforeningenes vedtekter fastsettes i samsvar med NHFs lover og i vedtektenes skal det klart fremgå at de er en landsforening av NHF med de rettigheter og plikter som følger av det. Landsforeningenes vedtekter er gyldige etter at de er behandlet i landsforeningenes årsmøte og deretter godkjent av NHF sentralstyre (jfr. lovens § 21-1)

Nye landsforeninger i NHF skal definere seg selv som en diagnose- eller pårørendeforening for bevegelsehemmede. De skal i eget årsmøtevedtak aktivt vedta innlemmelse i NHF på de vilkår som fremgår av NHFs lover. Vedtaket kan ikke senere omstøtes.

Alle landsforeninger skal bygge på demokratiske prinsipper og være åpen for medlemskap for alle

FORSKRIFTER

som slutter seg til landsforeningens formål. Der det er medlemsgrunnlag for det, kan landsforeningen arbeide for å etablere organisasjonsledd i kommuner/fylker/regioner i samsvar med lovens § 9-1.

Medlemmer i etablerte organisasjoner som blir opptatt som landsforening i NHF, blir automatisk individuelle medlemmer av NHF. Disse medlemmene blir også automatisk registrert og organisatorisk tilknyttet denne landsforeningen gjennom lokallag og/eller som direktemedlemmer av NHFs regioner. Den nye landsforeningen beholder sin egen økonomi, sine eiendeler, sine forpliktelser m.m. så langt dette ikke kommer i konflikt med NHFs lover.

Samarbeidende organisasjoner:

Etter særskilt vedtak i sentralstyret kan eksisterende organisasjoner som ønsker formell tilknytning til NHF uten å gå inn som egen tilsluttet landsforening, få status som "samarbeidende organisasjon". Samarbeid på et slikt grunnlag gir ikke den samarbeidende organisasjon status som eget organisasjonsledd i NHF (jfr. lovens § 1-3). Et slikt samarbeid skal reguleres i en egen samarbeidsavtale som i det minste skal inneholde en beskrivelse av formålet med samarbeidet, gjensidige plikter og rettigheter i samarbeidet, eventuelle økonomiske forpliktelser, håndtering av eventuelle konflikter, gjensidig representasjon (observatørstatus) og oppsigelsesfrister. Avtalen skal undertegnes i h.h.t. de samarbeidende organisasjoners lover og regler for signaturrett.

Kap 10

§ 10-2

Forskrifter om forvaltning av midler etter oppløsning av organisasjonsledd

NHFs lover kapittel 10, § 10-2 beskriver prosessen ved oppløsning av organisasjonsledd.

Følgende presisering gjelder vedrørende forvaltning av midler ved oppløsning av landsforeninger.

Før en landsforening kan vedta oppløsning etter

de vilkår som er beskrevet i § 10-2, skal det ha vært gjennomført forhandlinger mellom sentralstyret og den angjeldende landsforening. Forhandlinger om å fravike kravene ved oppløsning kan kun fremsettes av sentralstyret. Forhandlinger om krav som stilles, skal være siste utvei når andre dokumenterbare tiltak er prøvd og feilet.

Krav om forhandlinger kan ha utspring i dokumenterbare hendelser før endringene i § 10-2 trådte i kraft. Formålet med forhandlingene er å legge til rette for en ryddig prosess frem mot et endelig årsmøtevedtak om oppløsning av den angjeldende landsforening.

Forhandlingene skal være påbegynt og slutført minst 1 måned før årsmøte i den angjeldende landsforening.

Som hovedregel skal den angjeldende landsforening inneha full råderett over dokumenterte navn, midler, eiendeler og rettigheter den angjeldende landsforening eide før inngått samarbeid og organisatorisk tilhørighet i Norges Handikapforbund.

Forhandlingsresultatet skal ikke komme i konflikt med grunnlaget for ivaretagelse av gjenværende medlemmer i Norges Handikapforbund.

Forhandlingsavtalen skal inneholde følgende hovedpunkter:

- Navnerettigheter
  - Bruk og registrering av den angjeldende landsforening navn
  - Bruk og registrering av den angjeldende landsforening domenenavn, herunder hjemmesider, nettportal, sosiale medier
  - Varemerker, herunder den angjeldende landsforening logo og publikasjoner
- Økonomi
  - All gjeld skal komme til fratrukk før avtale om en eventuell utbetaling av egenkapital, herunder tap av inventar og utstyr av større verdi som datautstyr og lignende.
  - Arv, legater og fonds skal anvendes i samsvar med yterens bestemmelser
  - Offentlige tilskudds- og prosjektmidler skal

FORSKRIFTER

anvendes i samsvar med yterens bestemmelser

- Ikrafttredelse

Avtalen gjøres gjeldende fra årsmøtedato.

Følgende presisering gjelder vedrørende forvaltning av midler ved oppløsning av lokallag.

Når oppløsning av et lokallag er gjort i samsvar med NHFs lover § 10-2, forvaltes de gjenværende midlene av regionstyret i inntil 3 år etter at organisasjonsleddet er oppløst. Dette gjøres for å sikre midler er tilgjengelig for målgruppen i påvente av en eventuell reetablering av lokallaget. Står midlene etter 3 år fortsatt ubrukt, skal de fordeles etter nærmere beslutning gjort av regionstyret. Hvis regionstyret har etablert kontaktpersonordning i den kommunen/området hvor regionen tidligere hadde et lokallag, skal gjenværende midler også kunne benyttes til å finansiere aktiviteten for denne/disse. Regioner som har opprettet fond med formål å styrke lokallagenes økonomi og interessepolitiske arbeid, bør avsette 50 % av midlene fra oppløste lokallag i slike fond. Der lokallag av landsforeninger blir oppløst, skal 50 % av lagets midler overføres til hovedstyret i landsforeningen, som forvalter midlene i henhold til landsforeningens vedtekter.

Kap. 12

§ 12-1

Forskrifter om å sette underliggende organisasjonsledd under midlertidig administrasjon

Overordnet organisasjonsledd kan, når det foreligger særlige grunner for det, helt eller delvis overta midlertidig administrasjonen av underordnede organisasjonsledd rettigheter og plikter.

Å sette et organisasjonsledd under midlertidig administrasjon, innebærer at organisasjonsleddets styre og eventuelt andre med fullmakt til å handle på styrets vegne (daglig leder, utvalg e.a.), blir fritatt for sine oppgaver og verv i den perio-

den beslutningen om midlertidig administrasjon gjelder. Ansvar, myndighet og fullmakter overtas i slike tilfeller av overordnet organisasjonsledd, men styremedlemmer i leddet som settes under administrasjon, plikter etter beste evne å bistå overordnet organisasjonsledd med å dokumentere og/eller rette opp de uønskede forhold i organisasjonsleddet.

Grunner til å sette et organisasjonsledd under midlertidig administrasjon kan være forhold der organisasjonsleddet ikke klarer å oppfylle pålagte krav til for eksempel regnskapsrapportering eller årsmøteavholdelse, eller at de blir handlingslammet som følge av manglende vedtaksførhet i styret, at det ikke eksisterer midler for drift av laget eller tilsvarende forhold.

Beslutning om å sette et underliggende organisasjonsledd under midlertidig administrasjon kan behandles og avgjøres av nærmeste overordnede organisasjonsledd uten forutgående samtykke fra sentralstyret. Før beslutningen iverksettes skal sentralstyret underrettes om begrunnelsen for vedtaket, vedtakets innhold og om det foreligger innsigelser fra det organisasjonsledd som settes under administrasjon. Sentralstyret kan også gi pålegg om at organisasjonsledd skal settes under administrasjon dersom det foreligger tungtveiende grunner for dette. Organisasjonsledd kan også selv anmode overordnet organisasjonsledd om å bli satt under midlertidig administrasjon. Vedtak om å sette et underliggende organisasjonsledd under midlertidig administrasjon skal alltid begrunnes, avgrenses i tid og vedtaket skal beskrive tiltak som planlegges iverksatt.

Organisasjonsledd som er inaktive i mer enn ett år, og som ikke utgjør et reelt medlemstilbud, eller som ikke rapporterer om virksomheten i samsvar med NHFs lover, bør settes under administrasjon av overordnet organisasjonsledd. Som hovedregel skal det innen 3 måneder etter vedtaket er fattet, innkalles til ekstraordinært årsmøte, hvor det legges fram A) eventuelle forslag til tiltak for revitalisering, B) eventuelle forslag til sammenslåing med annet organisasjonsledd, eller C) eventuelt forslag om nedleggelse i samsvar med NHFs lover. Ved

FORSKRIFTER

nedleggelse og/eller sammenslåing av lokallag følges eget prosedyreskriv som fastsettes av NHFs sentraladministrasjon.

Dersom regionstyret beslutter å sette et landsforeningslag under midlertidig administrasjon, skal regionstyrets forslag til tiltak slik det er beskrevet ovenfor, utarbeides i samråd med landsforeningens hovedstyre.

Kap. 13

§ 13-1

Forskrifter ved utelukkelse/eksklusjon av medlemmer.

NHF's lover § 13-1 beskriver hva som skal til for at et medlem skal bli utelukket, samt framgangsmåten ved en slik prosess.

Ved utelukkelse av medlemskap fratrer vedkommende sitt evt. valgte tillitsverv, og må levere tilbake materiell og annet tilhørende organisasjonen. Vedkommende mister sine evt. hedersbevisninger og må gi disse tilbake til organisasjonen.

Kap. 13

§ 13-2

Forskrifter om suspensjon av styret i et organisasjonsledd

Dersom et overordnet organisasjonsledd får kjennskap til, eller berettiget mistanke om, alvorlige forseelser eller lovbrudd begått av medlemmer i styret eller annet ansvarlig organ i et underordnet organisasjonsledd, skal dette umiddelbart rapporteres til sentralstyret.

Overordnet organisasjonsledd kan med sentralstyrets samtykke, eller etter dets pålegg, vedta å suspendere hele eller deler av styret i underordnede organisasjonsledd. Ved begrunnet mistanke om at et underliggende organisasjonsledd ikke forvalter sine midler forsvarlig etter NHF's lover, kan et overordnet organisasjonsledd på selvstendig grunnlag vedta suspensjon av et underliggen-

de organisasjonsledd for å sikre verdiene i organisasjonen. Et slikt vedtak er å betrakte som en midlertidig forføyning i påvente av sentralstyrets behandling av forholdet jfr. § 13-2, andre ledd.

Vedtaket skal begrunnes, og så langt det er mulig skal vedtaket også beskrive tiltak som planlegges iverksatt, herunder tidspunkt for innkalling til ordinært/ekstraordinært årsmøte (jfr. lovene) i det angjeldende organisasjonsledd. Kopi av vedtaket skal umiddelbart oversendes sentralstyret. Melding om at suspensjon er vedtatt skal ved personlig overlevering eller rekommandert sending gis til de som er omfattet av suspensjonsvedtaket. I meldingen skal det også fremgå eventuelle konsekvenser det vil eller kan medføre, herunder om eventuell politianmeldelse dersom dette anses å være betimelig.

Som alvorlige forseelse eller lovbrudd kan regnes handlinger som er åpenbart illojalt mot/omgåelse av/i strid med NHF's lover, forskrifter og vedtak fattet av overordnet organ, samt brudd på Norges lover, herunder bl.a. bedrageri, underslag og uriktige regnskapsopplysninger.

Ved suspensjon av styret i et organisasjonsledd, trer overordnet organisasjonsledd inn i deres sted jfr. § 1-3 organisasjonens oppbygging.

Overordnet organisasjonsledd kan med sentralstyrets samtykke, eller etter dets pålegg, vedta å iverksette granskning av underliggende organisasjonsledd, jfr. § 12-2. Utgifter til nødvendig granskning skal fortrinnsvis bekostes av organisasjonsleddet som må granskes.

Der det avdekkes brudd på Norges lover, skal overordnet organisasjonsledd alltid vurdere politianmeldelse. Skulle det organisasjonsledd som fatter beslutning om suspensjon komme til å ikke ville politianmelde forholdet, kan likevel sentralstyret, eller den sentralstyret bemyndiger, gi pålegg om at politianmeldelse skal iverksettes. Foreligger det grunnlag for eksklusjon i samsvar med NHF's lover, skal dette også vurderes av regionstyret. Hovedregelen skal være at medlemmer som bevisst eller grovt uaktsomt, har handlet i strid med

FORSKRIFTER

NHF's lover og forskrifter, skal ekskluderes.

Der det kun avdekkes mindre forseelser, skal det søkes minnelige løsninger med de impliserte.

Dersom gjennomført granskning eller annen gyldig dokumentasjon bekrefter at det ikke forelå grunnlag for suspensjon, kan suspenderte styremedlemmer gjenoppta sine verv dersom det organisasjonsledd som har fattet suspensjonsvedtaket ikke lengre finner grunn til å gjennomføre ekstraordinært årsmøte. I så fall skal medlemmene i det angjeldende organisasjonsledd gis nødvendig informasjon om forholdet på annen måte. Gjennomføres ekstraordinært årsmøte, kan ikke suspenderte styremedlemmer som ikke er ekskludert, gjeninnsettes dersom det viser seg at disse, bevisst eller grovt uaktsomt, har handlet i strid med NHF's lover og forskrifter.

Kap. 16

§ 16-2

Forskrifter for sentralstyrets behandling av regionenes budsjetter.

NHF's lover kapittel 16, §16-2 Sentralstyrets myndighetsområde fastsetter at sentralstyret skal godkjenne regionenes budsjetter

Regionene utarbeider sine budsjetter og virksomhetsplaner i tråd med sentrale føringer og rammer. Budsjettet skal omfatte all virksomhet i regionen. Sammen med budsjettet skal det foreligge virksomhetsplan for regionens arbeid i budsjettåret.

Budsjettet skal deles inn i prosjekter, særlig der det foreligger egen rapporteringsplikt til offentlige myndigheter, Extrastiftelsen eller andre.

Regionene skal i den grad generalsekretæren eller sentralstyret ber om det fremlegge underliggende dokumentasjon for budsjettet.

Sentralstyret vil i sin behandling av regionenes budsjetter legge hovedvekt på følgende forhold:

- At budsjettet er brakt i balanse i samsvar med

prinsippet om forsvarlig økonomiforvaltning

- At budsjettet gjenspeiler den planlagte aktivitet som fremgår av regionens virksomhetsplan.
- At budsjettet tar tilstrekkelig høyde for selvfinansieringsprinsippet og lovenes § 6-1.

Regionene kan ved behov anmode sentraladministrasjonen om justeringer/tilpassinger av budsjettmalen. Slike justerings- og tilpasningsønsker må være avklart med sentraladministrasjonen før budsjettet behandles av regionstyret.

Regionene starter sitt budsjettarbeid i oktober i samarbeid med NHF sentralt. Budsjettene behandles av regionstyrene innen 10. november. Budsjettene sendes NHF sentralt umiddelbart etter behandlingen i regionstyrene, og senest innen 15. november. Budsjettene skal sammen med generalsekretæren innstilling legges fram for sentralstyret i dets møte i månedsskiftet november/desember. Regionene skal motta resultatet av sentralstyrets behandling innen 20. desember.

Dersom sentralstyret ikke kan godkjenne et regionbudsjett, sendes budsjettet tilbake til regionen for justering/omarbeiding. I denne prosessen må regionstyret og NHF sentralt ha en tett kontakt slik at budsjettet blir brakt i samsvar med sentralstyrets beslutning.

Regionen fremmer deretter justert budsjett som behandles av sentralstyret senest i løpet av mars.

Regioner som er avhengig av tilskudd fra NHF, og som i løpet av første kvartal blir kjent med at tilskudsbehovet vil bli høyere enn budsjettert, må utarbeide reviderte budsjett og behandle dette i regionstyrene innen 20. mai. Reviderte budsjett sendes NHF sentralt umiddelbart etter behandlingen i regionstyrene, og senest innen 25. mai. Revidert budsjett skal sammen med generalsekretærens innstilling legges fram for sentralstyret i dets møte i midten av juni. Regionene skal motta resultatet av sentralstyrets behandling innen 1. juli.

FORSKRIFTER

Kap. 18

§ 18-1

Forskrifter for behandling og fremsendelse av B- protokoller.

NHF's lover kapittel 18 § 18-1 Protokoller fastsetter nærmere bestemmelser for innretning, distribusjon m.m. for samtlige organisasjonsledds bruk av ordinære åpne protokoller og B-protokoller.

Overordnede ledd i organisasjonen har et organisatorisk ansvar og forpliktelser overfor underordnede ledd. For at et overordnet ledd skal ha mulighet til å utøve disse forpliktelser, er de helt avhengig av å få fullt innsyn og tilgang til den informasjon som trengs. Større innsyn og åpenhet vil føre til bedre samhandling og informasjonsutveksling i organisasjonen. Dette igjen vil føre til større eierforhold og ansvarsforhold i hele organisasjonen.

B protokoller fra møter i lokallag undertegnes av leder og protokollfører og sendes regionstyret v/regionkontoret og evt. landsforeningens hovedstyre v/sentraladministrasjonen i de tilfeller laget er et lokallag av en landsforening. Protokollen oversendes umiddelbart etter godkjenning. Ansvaret for at protokollene blir oversendt tilligger styrets leder.

B protokoller fra møter i landsforeningenes hovedstyre undertegnes av leder og protokollfører og oversendes sentralstyret v/sentraladministrasjonen umiddelbart etter godkjenning. B protokoller fra landsforeningens arbeidsutvalg undertegnes av leder og protokollfører og oversendes hovedstyrets medlemmer og sentralstyret v/sentraladministrasjonen umiddelbart etter godkjenning. Ansvaret for at protokollene blir oversendt tilligger hovedstyrets leder.

B protokoller fra møter i regionstyret undertegnes av leder og protokollfører og oversendes sentralstyret v/sentraladministrasjonen umiddelbart etter godkjenning. B protokoller fra arbeidsutvalg undertegnes av leder og protokollfører og oversendes regionstyrets medlemmer og sentralstyret v/sentraladministrasjonen umiddelbart etter godkjenning. Ansvaret for at protokollene blir

oversendt tilligger både regionstyrets leder og regionkontorleder.

Følgende saker skal behandles som B-saker:

- Personalsaker og andre saker som av personvern hensyn er underlagt taushetsplikt
- Saker som omhandler NHF's forretningsdrift og som ikke kan offentliggjøres uten at det kan skade NHF's interesser.

Bruken av begrepet "andre saker" innebærer f.eks. hemmelighold av forretningsmessige strategier, avtaler eller disposisjoner som, dersom de blir alminnelig kjent, innebærer en risiko for å skade NHF's interesser.

Daglig leder avgjør om en sak må behandles som B-sak der dette følger av norsk lov. Forøvrig avgjør styret dette selv i samsvar med NHF's lover. Alle B-saker kan merkes med henvisning til begrunnelsen for at saken er unntatt offentlighet eksempelvis "taushetsplikt" eller "forretningsdrift".

I saker som føres i åpen protokoll, og som i utgangspunktet ikke er definert som B-sak, kan styret likevel beslutte å unnta enkeltdokumenter fra offentliggjøring dersom disse omhandler informasjon som ordinært ville blitt behandlet som B-sak i samsvar med NHF's lover.

Saker, dokumenter, informasjon m.m. som er unntatt offentlighet i samsvar med norsk lov, kan ikke nedgraderes dersom det innebærer brudd på taushetsplikt. For øvrig skal slik informasjon som hovedregel ikke nedgraderes med mindre det foreligger særlige vilkår som sterkt taler imot at hemmelighold opprettholdes. Norsk lov må uansett ikke settes til side.

Dersom representanter i NHF stevnes for norsk rett og blir bedt om å avgi frivillig vitneprov som innebærer brudd på taushetsplikt avlagt til NHF, eller forhold som er omfattet av NHF's lover og forskrifter for B-protokoller, faller disse regler bort dersom det åpenbart ikke vil skade NHF's legale interesser. Brudd på taushetsplikt etter norsk lov faller ikke bort ved frivillig vitneprov.

FORSKRIFTER OM ETISKE NORMER OG RAMMEVILKÅR FOR NORGES HANDIKAPFORBUND'S INNTEKTSBRINGENDE TILTAK

1) Etiske normer og rammevilkår for NHF's inntektsbringende tiltak omfatter alle tiltak som gjennomføres av ethvert organisasjonsledd innen NHF: NHF sentralt, regionalt, lokallag (herunder også landsforeningers fylkesdekkende lokallag), landsforeninger og NHFU, eller aktører og virksomheter som handler etter oppdrag fra/i regi av disse.

2) Enhver inntektsbringende aktivitet skal utføres innenfor rammen av gjeldende lover og regelverk.

3) Virksomheten skal tilfredsstillе alminnelige krav til god forretningsskikk.

4) Krav til virksomheten er at full økonomisk kontroll/revisjon skal foreligge.

5) Ingen form for økonomiske misligheter skal tolereres. Tiltak, og eventuell politianmeldelse skal iverksettes straks berettiget mistanke foreligger.

6) Valg av samarbeidspartnere/underleverandører skal vurderes etter de samme krav og normer som NHF setter til egen utførelse av tilsvarende virksomhet.

7) NHF skal selge sine tjenester med bakgrunn i aktiv og god produktutvikling og profesjonell utførelse av tjenester og virksomhet.

8) NHF's inntektsbringende tiltak skal baseres på faglig kompetanse og lønnsomhet etter forretningsmessige prinsipper.

9) Ved markedsføring av produkter og/eller tjenester der det er hensiktsmessig/mulig å benytte navn/varemerke som ikke er NHF-relatert, bør dette normalt tilstrebes. All riksannonsering for produkter og/eller tjenester der NHF's navn og/eller logo, eller et organisasjonsledds logo er

involvert, skal på forhånd være godkjent av NHF's sentraladministrasjon. Saken skal forelegges arbeidsutvalget til godkjenning dersom den er av prinsipiell karakter. Med riksdekkende annonsering forstås eksempelvis bruk av riksdekkende media som TV, radio, dags-, uke-, fagpresse, internett og lignende.

10) Opplysninger om produkt/virksomhet/tjeneste skal være seriøst og skal kunne bli gjenkjent av kunde/forbruker.

11) Ethvert produkt/tjeneste kan, såfremt det/den markedsføres i økonomi- og markedsavdelingens regi, benytte NHF eller Norges Handikapforbund for å generere engasjement. Det er en forutsetning at denne bruk normalt gis en forholdsvis "lav profil". Øvrige organisasjonsledd kan tilsvarende benytte eget navn eller logo.

12) NHF eller Norges Handikapforbund skal som hovedregel ikke knyttes direkte opp mot produkters og/eller tjenesters funksjon, slogan eller budskap. Ved kjøpsutløsende donasjoner kan begrepet «støtt Norges Handikapforbund» brukes.

13) NHF eller Norges Handikapforbund skal ikke anvendes i kommersielle sammenheng der det bevisst er hensikten å appellere til sympati som av mottager kan oppleves som et utilbørlig press. Utilbørlig press forstås som påvirkning av mottaker som endrer hans/hennes avgjørelse på en måte som kan virke negativt for vedkommende eller NHF. Kun sentralstyrte aktiviteter skal kunne benytte begreper som "Støtt NHF/Norges Handikapforbund"

14) NHF skal under alle henvendelser til kunder/forbrukere opptre alminnelig høflig og utvise respekt for holdninger/syn/respons. Det skal aldri opptres påtrengende, truende eller med utilbørlig press overfor kunder/forbrukere.

15) NHF's ulike organisasjonsledd skal som hovedregel ikke, direkte eller indirekte, anvende innsamling eller metoder som kan oppleves som utilbørlig press. Avvik, på idestadiet, kan sammen med innstilling fra generalsekretæren framlegges for AU for godkjenning om videre bearbeidelse. Endelig iverksetting skal godkjennes av Sentralstyret.

16) Ethvert organisasjonsledd som iverksetter egne eller leide aktiviteter for å skaffe inntekter, plikter å kontrollere virksomheten i tråd med disse rammevilkårene, NHF's lover og forskrifter for øvrig, norsk lov, myndighetsregler m.m. Ethvert brudd i denne sammenheng, krever umiddelbar stans av aktiviteten.

17) NHF's inntektsbringende tiltak skal baseres på det som til enhver tid må kunne forventes å bli oppfattet som høy moral og etikk innen den bransjen virksomheten drives. Den enkelte virksomhet og aktivitet skal alltid ses i relasjon til NHF's formål, prinsipper og intensjoner.

Det skal tas behørig hensyn til de konsekvenser virksomheten/aktiviteten måtte kunne medføre i relasjon til dette.

Fordi tilgjengeligheten for bevegelseshemmede i samfunnet generelt er dårlig, står NHF's inntektsvirksomhet ofte i dilemmaet mellom hensynet til inntjeningsevne og ønsket om større tilgjengelighet. Salg av lodd i forretninger (lokaler) som ikke er tilgjengelige, eierskap i utilgjengelige utplasseringssteder (restauranter og puber) er eksempler på slike dilemma.

NHF må derfor på en pragmatisk måte søke å veie begge disse hensynene opp mot hverandre i den hensikt å velge den prinsipielt beste løsningen på lang sikt.

Gjennom sitt inntektsgenererende arbeid tjener NHF frie inntekter som utgjør en viktig ressurs for å spre organisasjonens kunnskap og erfaringer, samt å videreutvikle faglig gode tilgjengelighetsløsninger, og ikke minst å påvirke samfunnet til å bygge ned barrierer som stenger funksjonshemmede ute fra likeverdig deltakelse.

Når NHF helt eller delvis er delaktig for virksomhet i publikumsåpne bygg og anlegg, skal følgende legges til grunn:

- a) At NHF's eierinteresser ikke må innvirke på organisasjonens rett og mulighet til å påpeke og kreve tilgjengelighet slik vi for øvrig gjør dette over andre virksomheter.
- b) At NHF gjennom sine eier- eller markedsinteresser, bidrar til å forbedre tilgjengeligheten i samsvar med byggforskriftenes krav.
- c) At NHF alltid bidrar til at lokaler som er knyttet til inntektsvirksomhet eiet eller drevet av organisasjonen blir endret i samsvar med byggforskriftenes krav ved ombygging og/eller rehabilitering.

18) Bruk av telefon, SMS og/eller e-post i kommunikasjon med privatpersoner kan kun gjøres i sentralstyrte aktiviteter. Der hvor det er hensiktsmessig kan telefon brukes mot personer i leide (eksterne) registre. Dette skal skje i samsvar med «Bransjenormen for frivillige organisasjoner og behandlingen av personopplysninger» som er utarbeidet av Norges Innsamlingsråd i samarbeid med Datatilsynet og Forbrukerombudet. Kommunikasjonen med disse hjelpemidlene skal ikke kunne oppleves som utilbørlig press eller kunne skade NHF's omdømme. NHF skal til en hver tid følge offentlige lover, påbud og vedtatte bransjenormer på dette området.

FORVALTNINGSINSTRUKS – STIFTELSE

Denne forvaltningsinstruks er fastsatt av sentralstyret i samsvar med NHFs lover, § 8-5, i S-sak 021/01 den 30. april 2001, og senere revidert i SS sak 093/07 den 27. november 2007. Sentralstyret kan delegere sine oppgaver etter denne instruks til sentraladministrasjonen i NHF.

Pkt. 1 - Hvilke stiftelser gjelder instruks for

Denne instruks vedrører alle stiftelser, legater og fond som helt eller delvis har samme formål som NHF eller som på annen måte har til formål å tilgodese organisasjonen, tiltak for funksjonshemmede og/eller NHFs medlemmer eller ansatte.

Pkt. 2 - Etterlevelse

Samtlige organer, medlemmer og ansatte i NHF plikter å følge herværende instruks og dennes intensjon, stiftelsesloven og den enkelte stiftelses vedtekter ved sitt engasjement i slike stiftelser. Dersom det foreligger motstrid mellom denne forvaltningsinstruks og en stiftelses vedtekter, og/eller ufravikelige bestemmelser i stiftelsesloven, skal vedtektene og/eller loven gis forrang.

Pkt. 3 - Opprettelse, sammenslåing og avvikling av stiftelser

Stiftelser skal ikke opprettes, slås sammen, endres eller avvikles under medvirkning av regioner, landsforeninger, lokallag, medlemmer eller ansatte i NHF uten etter forutgående skriftlig samtykke fra sentralstyret i NHF.

Pkt. 4 - Utforming og endring av vedtekter. Varighet for stiftelser

Utforming av vedtekter for nye stiftelser eller endring av vedtekter i eksisterende stiftelser skal skje i overensstemmelse med en felles norm fastsatt av sentralstyret i NHF. NHF har som intensjon at vedtekter, bortsett fra formålsparagrafen, på sikt skal ha likelydende bestemmelser der det er hensiktsmessig.

Den enkelte stiftelses varighet bør begrenses til det som er rimelig for å oppnå stiftelsens formål. Det er ofte ikke formålstjenlig at en stiftelses verdier skal bestå eller være intakte i uoverskuelig fremtid. Urørlige midler i stiftelser skal således normalt begrenses til beløp som er nødvendig for fremtidig forsvarlig avvikling av stiftelsen.

Pkt. 5 - Engasjement i stiftelser knyttet til NHF

Når et medlem eller en ansatt i NHF skal involveres med formell posisjon i en stiftelse, skal dette på forhånd behandles av det styret i NHFs organisasjonsledd som vedtektene viser til for andre forhold, f.eks valg av medlemmer til stiftelsens styre. Dersom vedtektene ikke viser til et organisasjonsledd i NHF, behandles forholdet av sentraladministrasjonen i NHF. Dersom laget eller sentraladministrasjonen kommer til at engasjement ikke er ønskelig i den aktuelle stiftelse, skal medlemmet eller den ansatte i NHF avstå fra dette.

Pkt. 6 - Inntreden. Uttreden. Ansvar

Når et medlem eller en ansatt i NHF engasjeres i en stiftelse plikter vedkommende å sette seg inn i stiftelseslovens bestemmelser, stiftelsens vedtekter og herværende instruks.

Personen plikter videre å sette seg inn i forhold som vedrører stiftelsen generelt, samt nøye sette seg inn i alle forhold som vedrører stiftelsens økonomiske verdier, forvaltning og bruk av disse.

Personens inntreden og uttreden skal varsles til sentraladministrasjonen i NHF. Ved inntreden plikter sentraladministrasjonen å oversende informasjon om stiftelsesloven, herværende instruks og kopi av oppdaterte vedtekter, dersom en har sistnevnte i hende. Ved uttreden plikter sentraladministrasjonen å kontrollere at erstatter utpekes i henhold til stiftelsens vedtekter og herværende instruks.

NHF er ikke juridisk eller økonomisk ansvarlig for den enkeltes engasjement og disposisjoner i eller på vegne av den enkelte stiftelse.

Pkt. 7 - Vederlag for engasjement

Medlemmer eller ansatte i NHF som er engasjert i stiftelser kan i tillegg til dekning av dokumenterbare utgifter motta personlig vederlag for sitt engasjement forutsatt at vederlaget fremstår som rimelig i forhold til vervets art og omfang.

NHF kan kreve at vedkommende medlem eller ansatt gir opplysninger om vederlaget. Opplysningene skal i så fall gis uten ugrunnet opphold.

Pkt. 8 - Forvaltning av den enkelte stiftelses økonomiske verdier

En stiftelses likvide midler skal forvaltes som bankinnskudd i en norsk bank som gir høy avkastning på slike innskudd, med mindre stiftelsens vedtekter fastsetter annet. NHFs sentralstyre kan samtykke til annen plassering, dersom konkrete forhold taler for dette.

NHFs sentralstyre kan også, forutsatt at dette er i samsvar med de involverte stiftelsers vedtekter, og som er forhåndsgodkjent av stiftelsesmyndighetene, opprette felles bankkonto for flere stiftelser, dersom dette vil føre til bedre forvaltning eller høyere avkastning. Sentralstyret skal i så fall sørge for regnskapsføring av hvilke beløp med avkastning som tilhører den enkelte stiftelse, og sørge for utbetaling etter anmodning samt etterkomme eventuelle krav fra stiftelsesmyndighetene. NHFs medlemmer eller ansatte som er engasjert i slike stiftelser skal medvirke til slik felles forvaltning, med mindre konkrete forhold i den enkelte stiftelse taler mot dette. Sentraladministrasjonen skal for øvrig legge til rette for og bidra aktivt til en effektiv og samlet forvaltning.

En stiftelses løssøre og fast eiendom skal forvaltes på en formålstjenlig måte. Praktiske forhold skal behandles profesjonelt med sikte på å opprettholde verdiene, med mindre annet følger av stiftelsens vedtekter. Dersom stiftelsen ikke kan opprettholde alminnelig og påkrevet vedlikehold, bør verdiene isteden avhendes. Dersom et medlem eller en ansatt i NHF er i tvil om hva som er formålstjenlig og profesjonell forvaltning, skal spørsmålet

forelegges NHFs sentraladministrasjon.

Likeså skal anskaffelse eller salg av fast eiendom drøftes med NHFs sentraladministrasjon før dette gjennomføres i stiftelsen. Dersom sentraladministrasjonen og medlemmet eller den ansatte i NHF som fremmer saken er uenig, skal spørsmålet forelegges NHFs sentralstyre. Medlemmet eller den ansatte i NHF bør følge sentralstyrets instruks.

Pkt. 9 - Bevilgning og bruk av økonomiske verdier

Bevilgning og bruk av en stiftelses likvide midler, herunder avkastning skal skje i overensstemmelse med stiftelsens formål, og så langt formålet tillater på samme måte og til samme type tiltak som NHF støtter. Dersom NHF viser særlig tilbakeholdenhet i forhold til enkelte tiltak, skal det enkelte medlem eller ansatt i NHF som er engasjert i stiftelser vise tilsvarende tilbakeholdenhet.

Dersom den enkelte stiftelses vedtekter ikke har motstridende bestemmelser, er det normalt hensiktsmessig at avkastningen på likvide midler årlig benyttes til tiltak som fremmer stiftelsens formål. Øvrige likvide midler skal forbrukes fortløpende i den grad dette formålstjenlig.

Pkt. 10 - Regnskap og revisjon

Det skal føres regnskap og revisjon for den enkelte stiftelse på den måte stiftelsesloven fastsetter, samt i overensstemmelse med de rutiner som ellers gjelder for NHF. NHFs sentralstyre kan utpeke felles regnskapsfører og revisor for flere stiftelser når dette er hensiktsmessig. Dersom felles regnskapsfører og revisor ikke utpekes, skal det benyttes samme regnskapsfører og revisor som regionen, lokallaget eller sentraladministrasjonen i NHF benytter, med mindre stiftelsens vedtekter fastsetter annet.

FORVALTNINGSINSTRUKS – STIFTELSE

Pkt. 10 - Rapportering til NHF. Misligheter

Medlemmer og ansatte i NHF som er engasjert i stiftelser, skal årlig gi skriftlig tilbakemelding til sentraladministrasjonen NHF om engasjementet, stiftelsens økonomiske forhold og øvrige vesentlige forhold knyttet til stiftelsen. Medlemmer og ansatte i NHF kan gi samlet tilbakemelding der flere er engasjert i samme stiftelse.

Regioner og lokallag skal rapportere i henhold til aktuelle rundskriv og fastlagte skjema.

Dersom det foreligger mistanke om økonomiske misligheter, brudd på stiftelsesloven eller vedtektene, skal sentralstyret i NHF informeres umiddelbart. Det skal anmeldes brudd på lovgivning og varsle stiftelsesmyndigheten ved overtredelse av vedtekter.

Sentralstyret kan også bestemme at vedkommende medlem/ansatt skal trekke seg fra vervet/engasjementet.

Overtredelse av denne instruks kan medføre reaksjon i henhold til NHFs lover.

***

#SAMMENOMENNYTID

#sammenomennytid

Norges
Handikapforbund